

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Elišky Cihlářové a soudců JUDr. Jaroslava Hubáčka a JUDr. Karla Šimky v právní věci žalobce JUDr. Z. A., proti žalovanému: **Finanční ředitelství v Ústí nad Labem**, se sídlem Velká Hradební 61, Ústí nad Labem, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 6. 1. 2009, č. j. 15 Ca 125/2007 – 81,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Krajský soud v Ústí nad Labem usnesením ze dne 6. 1. 2009, č. j. 15 Ca 125/2007 – 81 zastavil pro nezaplacení soudního poplatku řízení o kasační stížnosti proti usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 30. 8. 2007 č. j. 15 Ca 125/2007 - 12 o odmítnutí žaloby proti rozhodnutí Finančního ředitelství v Ústí nad Labem ze dne 12. 4. 2007 č. j. 5410/07 - 1500. V odůvodnění usnesení krajský soud uvedl, že žalobce (dále jen „stěžovatel“) nezaplatil soudní poplatek přesto, že podle ust. § 4 odst. 1 písm. d) zák. č. 549/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon o soudních poplatcích“) vzniká poplatková povinnost podáním kasační stížnosti. Proto jej krajský soud usnesením ze dne 11. 10. 2007 č. j. 15 Ca 125/2007 - 18 vyzval k zaplacení soudního poplatku s upozorněním, že v případě nezaplacení poplatku ve lhůtě pěti dnů od doručení výzvy bude řízení zastaveno. Protože stěžovatel na tuto výzvu reagoval podáním návrhu na osvobození od soudního poplatku, byl vyzván k doložení osobních, majetkových a výtěžkových poměrů. Poté krajský soud usnesením ze dne 8. 11. 2007 č. j. 15 Ca 125/2007 - 35 rozhodl, že se stěžovateli osvobození od soudního poplatku nepřiznává. Proti tomuto usnesení podal stěžovatel kasační stížnost, která byla usnesením Nejvyššího správního soudu ze dne

26. 3. 2008 č. j. 7 Azs 25/2008 - 60 odmítnuta. Rovněž následně podanou ústavní stížnost směřující proti tomuto usnesení Ústavní soud usnesením ze dne 18. 12. 2008 sp. zn. II. ÚS 1539/08 odmítl. Proto byl stěžovatel usnesením ze dne 29. 4. 2008 č. j. 15 Ca 125/2007 - 64 opětovně vyzván k zaplacení soudního poplatku za podání kasační stížnosti. Na tuto výzvu reagoval žádostí o prodloužení lhůty k zaplacení soudního poplatku do ukončení jeho pooperační léčby, resp. do doby jeho návratu do České republiky. Přípisem ze dne 1. 7. 2008 vyzval krajský soud stěžovatele k upřesnění, do kdy má být lhůta pro zaplacení soudního poplatku prodloužena. Na tento přípis již stěžovatel nereagoval a soudní poplatek nezaplatil. Proto krajský soud podle ust. 47 písm. c) s. ř. s. a § 9 odst. 1 zákona o soudních poplatcích řízení o kasační stížnosti zastavil.

Proti tomuto usnesení podal stěžovatel v zákonné lhůtě kasační stížnost, v níž uvedl, že v době jeho pobytu v zahraničí jeho advokátní kancelář zaplatila dne 26. 1. 2009 soudní poplatek tak, že zaslala krajskému soudu usnesení ze dne 29. 4. 2008 č. j. 15 Ca 125/2007 - 64, jehož rubu byly vylepeny kolkové známky v hodnotě 3 000 Kč. Důvod k zastavení řízení tak zaplacením soudního poplatku pominul. Proto se stěžovatel domáhal, aby napadené usnesení krajského soudu bylo v celém rozsahu zrušeno, resp. rozhodnuto tak, že se řízení nezastavuje.

Nejvyšší správní soud přezkoumal na základě kasační stížnosti napadené usnesení v souladu s ustanovením § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které uplatnil stěžovatel v podané kasační stížnosti, a přitom sám neshledal vady uvedené v odstavci 3, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

Podle ust. § 9 odst. 1 zákona o soudních poplatcích nebyl-li poplatek za řízení splatný podáním návrhu na zahájení řízení, odvolání, dovolání nebo kasační stížnosti zaplacen, soud vyzve poplatníka k jeho zaplacení ve lhůtě, kterou mu určí; po marném uplynutí této lhůty soud řízení zastaví. Podle odst. 7 citovaného ustanovení usnesení o zastavení řízení pro nezaplacení poplatku zruší soud, který usnesení vydal, je-li poplatek zaplacen ve věcech správního soudnictví dříve, než usnesení nabylo právní moci, a v ostatních věcech nejpozději do konce lhůty k odvolání proti tomuto usnesení. Nabude-li usnesení o zastavení řízení pro nezaplacení poplatku právní moci, zaniká poplatková povinnost.

Z citovaného ustanovení vyplývá, že soud ve správním soudnictví, který vydal rozhodnutí o zastavení řízení pro nezaplacení soudního poplatku jej může zrušit, ale jen za předpokladu, že soudní poplatek je zaplacen dříve než toto rozhodnutí nabylo právní moci. Pokud však soudní poplatek nebyl zaplacen vůbec nebo až poté, kdy rozhodnutí o zastavení řízení pro nezaplacení soudního poplatku nabylo právní moci, zákon o soudních poplatcích ani jiný zákon neumožňuje soudu ve správním soudnictví zrušit pravomocné usnesení o zastavení řízení pro nezaplacení poplatku. Proti pravomocnému usnesení městského (krajského) soudu o zastavení řízení pro nezaplacení poplatku ve věcech správního soudnictví však lze podat mimořádný opravný prostředek, jímž je kasační stížnost (§ 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s.) z důvodu tvrzené nezákonnosti rozhodnutí o zastavení řízení.

K otázce, který den je možno naposledy zaplatit soudní poplatek, odkazuje Nejvyšší správní soud na svou dřívější judikaturu (např. rozsudek ze dne 29. 3. 2007, č. j. 5 Afs 112/2006 - 41, publ. ve Sb. rozh. NSS pod č. 1218/2007) i na judikaturu Ústavního soudu (např. nález ze dne 13. 11. 2007, sp. zn. Pl. ÚS 2/07) a vyslovuje názor, že posledním dnem, kdy je účastník oprávněn právně relevantním způsobem zaplatit soudní poplatek, je den doručení usnesení o zastavení řízení. Je tomu tak proto, že ve správním soudnictví nabytí právní moci rozhodnutí závisí na jeho doručení účastníkům řízení. Zákon však neurčuje, že rozhodnutí nabývá právní moci k přesnému okamžiku doručení; jeho zjišťování by také nebylo prakticky možné. Nabytí právní moci se tedy vztahuje k určitému dni jako celku. Z hlediska právní jistoty subjektů, pro které je rozhodnutí závazné, je však přesto nutno určit přesný okamžik nabytí právní moci zcela jednoznačně. Jelikož tak nelze učinit stanovením okamžiku doručení rozhodnutí, je možno spolehlivě dovodit, že právní moci nabývá rozhodnutí teprve uplynutím posledního okamžiku dne, v němž bylo doručeno. Pouze tak se lze vyhnout absurdním situacím, kdy by docházelo ke vzniku či zániku práv a povinností zpětně, a to aniž by o nich dotčený subjekt vůbec věděl. Výkladem, že rozhodnutí nabývá právní moci až ke konci dne doručení, lze jednoznačně určit, od kdy právo či povinnost vzniká či zaniká.

Protože poslední den pro zaplacení poplatku je den, kdy bylo usnesení o zastavení řízení doručeno, může účastník řízení účinky usnesení o zastavení řízení zvrátit tím, že by kdykoli během téhož dne soudní poplatek zaplatil. Posledním okamžikem tohoto dne usnesení o zastavení řízení nabývá právní moci a poplatková povinnost zanikne. Takový výklad také beze zbytku splňuje hypotézu ust. § 9 odst. 7 zákona o soudních poplatcích, neboť poplatek, je-li zaplacen do konce dne, v němž bylo usnesení doručeno, je „zaplacen ve věcech správního soudnictví dříve, než usnesení nabylo právní moci“.

V daném případě bylo usnesení o zastavení řízení o kasační stížnosti pro nezaplacení soudního poplatku doručeno stěžovateli dne 12. 1. 2009. Tento den byl také posledním dnem pro zaplacení poplatku u soudu. Soudní poplatek však byl zaplacen vylepením kolkových známek na rubu usnesení až dne 23. 1. 2009 a takto bylo doručeno krajskému soudu dne 27. 1. 2009. Proto krajský soud správně vyhodnotil, že nebyl dán důvod pro zrušení usnesení podle ust. § 9 odst. 7 zákona o soudních poplatcích a řízení opodstatněně zastavil.

Ze všech shora uvedených důvodů Nejvyšší správní soud neshledal kasační stížnost důvodnou, a proto ji podle ustanovení § 110 odst. 1 druhá věta s. ř. s. zamítl bez jednání postupem podle ustanovení § 109 odst. 1 s. ř. s., podle kterého o kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud zpravidla bez jednání.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 1 věta první ve spojení s § 120 s. ř. s., podle kterého, nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Nejvyšší správní soud žádnému z účastníků náhradu nákladů nepřiznal, protože stěžovatel v řízení úspěch neměl a Finančnímu ředitelství v Ústí nad Labem žádné náklady s tímto řízením nevznikly.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 25. června 2009

JUDr. Eliška Cihlářová
předsedkyně
senátu